

BG

2007/ECFIN/021

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 30.9.2008
СОМ(2008)590 окончателен

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА**

**ОТНОСНО ВЗЕТИТЕ И ОТПУСНАТИТЕ ЗАЕМИ
ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ ПРЕЗ 2007 ГОДИНА**

{SEC(2008)2504}

(представена от Комисията)

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ВЪВЕДЕНИЕ	3
2.	ВЗИМАНЕ НА ЗАЕМИ	3
3.	КРЕДИТИРАНЕ В ТРЕТИ ДЪРЖАВИ	4
3.1.	Преглед	4
3.2.	Макрофинансова помощ на Общността	5
3.3.	Операции по финансиране, извършени от ЕИБ в рамките на мандатите по предоставяне на заеми	5
3.3.1.	Размер на операциите	6
3.3.2.	Осъществен напредък в поделянето на риска	7
3.3.3.	Принос за осъществяване на целите на външната политика	7
3.3.4.	Сътрудничество с Европейската комисия	9
3.3.5.	Сътрудничество с други международни финансови институции (МФИ)	10
4.	ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА КРЕДИТИРАНЕТО ВЪРХУ БЮДЖЕТА	11
4.1.	Бюджетни гаранции	11
4.2.	Други дейности	11

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В решенията на Съвета, определящи различните инструменти за кредитиране, с които разполагат Европейските общности, се изисква Комисията да информира всяка година Съвета и Европейския парламент за тяхното използване. С цел да се отговори на тези изисквания за предоставяне на информация, в настоящия доклад се описват операциите по предоставяне на заеми във всяка от съответните области.

По-специално, в съответните решения на Съвета¹ относно кредитните операции извън Общността се изисква Комисията да информира Съвета и Парламента на годишна основа за състоянието на гарантирани от бюджета на Съюза финансови операции (предоставени кредити и гаранции по кредити) на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) в полза на държавите в етап на предприсъединяване към ЕС, на държавите от средиземноморския регион, Източна Европа, Южен Кавказ и Русия, Азия, Латинска Америка, както и в полза на Република Южна Африка.

За да бъде изчерпателно описането на кредитните операции, в доклада е дадено кратко обобщение на взетите заеми с цел финансиране на кредитните операции, на макрофинансовата помош, оказвана от Общността в полза на трети държави, както и на лихвените субсидии и гаранции, свързани с кредитирането от Общността. Освен това се дава информация и за кредитните операции на Евратор.

По-подробни сведения за горепосочените дейности, включително статистически данни, са предоставени в приложения работен документ на службите (оттук нататък наричан „приложението“)². Препратките в настоящия доклад към таблици се отнасят до приложението, освен ако не е посочено друго.

2. ВЗИМАНЕ НА ЗАЕМИ

С цел да се финансираят кредитните операции, за които е взето решение от Съвета, Комисията е оправомощена да заема средства на капиталовите пазари³ от името на съответната Общност (EO, Евратор).

През 2007 г. общите заеми на Европейските общности и ЕИБ, в сравнение с размера от 48,1 млрд. EUR от предходната година, се увеличили с 13,8%, достигайки 54,7 млрд. EUR (вж. таблицата и графиката в част 1.1 на приложението). Същественото нарастване се дължи предимно на увеличения темп на предоставяне на заеми от страна на ЕИБ, което на свой ред доведе до сгъстяване в рамките на годината на програмата по

¹ Решение 97/256/EO на Съвета, изменено с Решения 98/348/EO и 98/729/EO на Съвета, обхващащо периода от 1.2.1997 г. до 31.1.2000 г. (т.нар. „Общ мандат за 1997—2000 г.“), и Решение 2000/24/EO на Съвета, изменено с Решения 2000/688/EO, 2000/788/EO, 2001/778/EO, 2005/47/EO и 2006/174/EO на Съвета, обхващащо периода от 1.2.2000 г. до 31.1.2007 г. (т.нар. „Общ мандат за 2000—2006 г.“). С Решение 1999/786/EO на Съвета (Действия за реконструкция и рехабилитация след земетресението в Турция – TERRA) се дава продължение на общите мандати. Освен това, с Решение 2001/777/EO на Съвета се установява специална кредитна мярка за избрани екологични проекти в руската част от басейна на Балтийско море в рамките на Северното измерение. С Решение 2005/48/EO на Съвета се създава отделен мандат за някои видове проекти в Русия и западните нови независими държави (Украина, Република Молдова и Беларус). И накрая, с Решение 2006/1016/EO на Съвета се създава нов общ мандат за периода от 1.2.2007 г. до 31.12.2013 г. (т.нар. „Общ мандат за 2007—2013 г.“).

² SEC(2007)[...]

³ Поради изтичането през 2002 г. на срока на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана (EOBC), нови заеми от страна на EOBC няма.

взимане на заеми. ЕИБ също така оцени пазарните условия като много благоприятни поради факта, че, с отшумяването на кризата с високорисковите ипотечни заеми, търсенето на първокласни инструменти като предлаганите от банката значително нарасна.

По отношение на Европейските общности, взимането на заеми се основава на решението относно Евратом, макрофинансовата помош и заемите в подкрепа на платежния баланс. На основание прието през 1994 г. решение, през 2007 г. за Евратом бяха заети 39 млн. EUR. На 10 декември 2007 г. беше прието ново решение за макрофинансова помош в размер на 50 млн. EUR, в което обаче през 2007 г. не се предвиждат плащания и съответни взимания на заеми. Заемът се предвижда да бъде отпуснат на два равни транша, започвайки през 2008 г.

Като се вземат предвид погашенията, отменените плащания и валутните колебания, общата сума на дължимите заеми към 31 декември 2007 г. възлезе на 255,4 млрд. EUR, което е с 2,8% повече в сравнение с 2006 г. (вж. таблица 1.2).

Делът на взетите заеми в евро и на тези във валути в обращение извън Общността е посочен в част 1.3 от приложението (вж. таблица 1.3.).

3. КРЕДИТИРАНЕ В ТРЕТИ ДЪРЖАВИ

3.1. Преглед

Финансовата подкрепа за трети държави, които са сключили споразумения за сътрудничество с Общността, приема различен вид в зависимост от географското разположение и преследваните цели.

Обикновено когато Общността се стреми да възстанови макроикономическото равновесие в дадена държава, администрираните от Комисията на основание решения на Съвета финансови операции представляват двустранни заеми (макрофинансова помош или подкрепа на платежния баланс).

Предоставяните от ЕИБ заеми, които се отпускат от собствените ресурси на банката, представляват или пряко финансиране на индивидуални проекти, или глобални заеми за банки, които след това разпределят средствата между местни проекти с по-малък мащаб. Някои от тези заеми са гарантирани от бюджета на Общността и, ако не е посочено друго, се намират във фокуса на настоящия доклад. В рамките на общия мандат 2007—2013 г., ЕИБ също може да гарантира заеми. При управляването на ресурсите на Общността или на държавите-членки (по-специално в държавите от средиземноморския регион и АКТБ), ЕИБ използва и по-широк спектър финансови инструменти (от акционерен капитал до привилегирани заеми).

Кредитният инструмент на Евратом⁴ е на разположение за финансови операции в държавите-членки на ЕС и някои трети държави (Армения, Русия, Украйна).

Географските региони, в които Комисията осъществява кредитни операции през 2007 г., са изброени в таблици 2.1 и 2.2.

⁴ Решение 77/270/Евратом на Съвета, изменено с Решение 94/179/Евратом на Съвета. Таванът на заемите с цел финансиране на кредитните операции на Евратом първоначално е фиксиран с Решение 77/271/Евратом на Съвета. Впоследствие таванът е повишен с няколко изменения на посоченото решение, последното от които (Решение 90/212/Евратом на Съвета) го увеличава с 1 млрд. ECU на 4 млрд. ECU.

3.2. Макрофинансова помощ на Общността

По своята същност макрофинансовата помощ (МФП) под формата на заеми има извънреден характер и представлява част от усилията на международната общност да осигури, съвместно с институциите от Бретон Уудс, подкрепа за платежния баланс на някои държави, изпитващи временни макроикономически затруднения. МФП е съсредоточена върху съседни региони като Западните Балкани и Кавказ. Плащанията са обвързани с достигането от страна на държавите бенефициери на цели, свързани с макроикономическата стабилизация и структурните реформи. При тези обстоятелства, броят на осъществените операции в рамките на една година е ограничен и затова е трудно да се правят обосновани сравнения на предоставената помощ през две последователни години.

Предоставените чрез този инструмент безвъзмездни средства и заеми са посочени в таблица 2.2. През 2007 г. беше взето ново решение за МФП, осигуряващо финансова подкрепа на Ливан под формата на 50 млн. EUR заеми и до 30 млн. EUR безвъзмездни средства. Първоначалните плащания са предвидени за 2008 г. Повече подробности са посочени в годишния доклад на Комисията относно осъществяването на МПФ за трети държави⁵.

3.3. Операции по финансиране, извършени от ЕИБ в рамките на мандатите по предоставяне на заеми

Настоящата част, допълнена с информацията от приложението, представлява годишният доклад за 2007 г., който се представя на Европейския парламент и Съвета в съответствие с член 2 от Решение 2000/24/EО на Съвета и член 6 от Решение 2006/1016/EО на Съвета.

Поради факта, че, от една страна, Общият мандат за 2000—2006 г., чийто срок изтече на 31 януари 2007 г., беше продължен до 31 юли 2007 г. за географските региони, при които таванът на кредитиране не беше достигнат, а от друга — новият Общ мандат 2007—2013 г. влезе в сила на 1 февруари 2007 г., през 2007 г. в сила бяха два, отчасти застъпващи се мандата на ЕИБ за външно кредитиране. Първите заеми в рамките на новия мандат бяха склучени през втората половина на годината, след като през август 2007 г. между ЕИБ и Общността беше подписано новото споразумение за предоставяне на гаранции.

До 31 юли 2007 г. във всички региони с изключение на Средиземноморието, където подтаванът на мандата беше достигнат през 2006 г., кредитирането продължи в рамките на Общия мандат за 2000—2007 г. В част 2.3. от приложението е обобщена дейността по кредитиране на ЕИБ в съответните региони от 2000 г. насам.

И при двата мандата от Комисията се изиска всяка година да уведомява Европейския парламент и Съвета за извършваните в рамките на мандата операции, приноса им за осъществяване на целите на външната политика на ЕС с отчитане на оперативните цели на ЕИБ, както и да представя оценка на координирането и степента на сътрудничество между ЕИБ и останалите международни финансови институции (МФИ), които осъществяват дейност в обхванатите от мандатите региони. Освен това, Общият мандат за 2000—2006 г. задължава Комисията да докладва за осъществения в съответствие с член 1, параграф 3 от Решение 2000/24/EО на Съвета напредък в областта на

⁵

Все още непубликувано за 2007 г. За 2006 г. вж. СОМ/2007/0493 окончателен.

поделянето на риска. И накрая, по силата на Общия мандат за 2007—2013 г. Комисията е задължена да оцени степента на сътрудничество между нея и ЕИБ.

Поради ограничения брой операции в рамките на Общия мандат за 2007—2013 г. през 2007 г., в настоящия доклад и приложението е включена оценката на въздействието и ефективността на операции по финансиране на ЕИБ, както и на приноса им за осъществяване на целите на външната политика на ЕС, включително по отношение на сътрудничеството на ЕИБ с Комисията и другите МФИ. От следващата година обаче, когато броят на операциите се очаква да се увеличи значително, тази оценка ще бъде предмет на отделен доклад.

В заключение, в част 2.19 от приложението са включени регионални и секторни таблици на дейността на ЕИБ през 2007 г. по финансиране в държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ), както и в Отвъдморските страни и територии (ОВТ). Тези операции, провеждани в рамките на Споразумението за партньорство от Котону и Решението за отвъдморско асоцииране, не се обхващат от гаранциите на Общността и следователно настоящият доклад не ги разглежда. Годишният отчет на ЕИБ за 2007 г. относно инвестиционния механизъм във връзка със Споразумението за партньорство от Котону между АКТБ и ЕС се намира на следния електронен адрес: <http://www.eib.org>.

3.3.1. Размер на операциите

През 2007 г. банката подписа кредити в размер на 3 723 млн. EUR, от които 1 825 млн. EUR в рамките на Общия мандат за 2000—2006 г. (чийто срок изтече на 31 юли 2007 г.) и 1 898 млн. EUR в рамките на Общия мандат за 2007—2013 г.

В таблицата по-долу са обобщени по сектори и географски региони операциите на ЕИБ по външно кредитиране през 2007 г. в рамките на подкрепяните от Общността мандати. Отделните кредити са посочени в част 2.13 от приложението, а съвкупното разпределение на размера на кредитите по мандати е представено в част 2.4.

Таблица I: Подписани през 2007 г. кредити в рамките на мандата, по сектори (в млн. EUR)

Регион	Общ сбор		Транспортна инфраструктура		Кредитни линии		Енергетика		Промишлена и услуги		Телекомуникации		Вода и канализация	
Държави в предприсъеднителен етап	1 750	100 %	827	47 %	420	24 %	103	6 %	400	23 %	0	0 %	0	0 %
Средиземноморие	1 205	100 %	180	15 %	625	52 %	280	23 %	0	0 %	0	0 %	120	10 %
Източни съседи	230	100 %	230	100 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Азия и Латинска Америка	425	100 %	28	7 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	310	73 %	87	20 %
Южна Африка	113	100 %	0	0 %	0	0 %	88	78 %	25	22 %	0	0 %	0	0 %
Общо	3 723	100 %	1 265	34 %	1 045	28 %	471	13 %	425	11 %	310	8 %	207	6 %

3.3.2. Осъществен напредък в поделянето на риска

В Общия мандат за 2000—2006 г. ЕИБ се приканва „да си постави за цел да покрие търговския риск при 30 % от кредитирането съгласно настоящото решение с гаранции, предоставени от страна на недържавни организации, доколкото това е възможно при всеки индивидуален мандат. Този процент трябва да се увеличава винаги когато е възможно, доколкото го позволява пазарът.“

Както се вижда от таблица 2.4, на равнище общ мандат заемите с подялба на риска представляват 19 % от общо подписаните при изтичането на срока на Общия мандат за 2000—2006 г. Тази цифра обаче крие значителни различия при отделните региони:

В Азия и Латинска Америка (ALA), където мандатът конкретно се стремеше да подкрепя частни европейски инициативи под формата на преки чуждестранни инвестиции, трансфер на технологии и ноу-хай, 74% от подписаните заеми бяха предоставени при режим на подялба на риска. В Средиземноморския регион, съседните югоизточни държави и Южна Африка финансираните в рамките на мандата проекти бяха главно в публичния сектор без споразумения за подялба на риска. В Средиземноморския регион и Южна Африка делът на заемите с подялба на риска достигна 11 % от общо подписаните, докато съответният дял при съседните югоизточни държави беше 12 %.

Освен провежданите по силата на мандата на Общността операции с подялба на риска, ЕИБ извърши и операции на свой собствен риск посредством различни механизми, като общите подписани кредити през 2007 г. достигнаха 1,86 млрд. EUR, което отразява увеличаващата се склонност на ЕИБ да поема търговски риски.

- Подписаните в рамките на възстановения предприсъединителен механизъм заеми възлязоха през 2007 г. на 1,18 млрд. EUR, от които Турция получи 70 %, а Хърватия — 28 %. Географският обхват на кредитирането по предприсъединителния механизъм беше разширен, за да се включат потенциалните страни кандидатки.
- В рамките на Средиземноморския партньорски механизъм II, ЕИБ подписа заем в размер на 185 млн. EUR за финансиране на увеличаването на капацитета на една от приоритетните енергийни трансевропейски мрежи (TEM).
- Освен това, в рамките на Механизма за енергийна устойчивост и сигурност, в Китай беше подписан високопрозрачен мултиинвестиционен план в размер на 500 млн. EUR в подкрепа на инвестиционни проекти в енергетиката и промишлеността, които биха спомогнали за предотвратяването или намаляването на парниковите газове и другите замърсяващи емисии.

3.3.3. Принос за осъществяване на целите на външната политика

Общийят приоритет на ЕИБ при предоставянето на заеми в районите извън ЕС е да се подкрепят целите на политиките на Общността. Конкретните регионални цели (описани в таблица II по-долу) са подробно изложени в преамбула на Решение 2006/1006/EО на Съвета, като общи за всички региони са целите за опазване на околната среда и енергийна сигурност.

Таблица II: Обобщение на ключовите цели на кредитирането

Цели на кредитиране	Азия и Латинска А	Източни съседи и	Средиземноморие	Държави в предприс	Южна Африка

	Америка	Русия		ъедините лен етап	
Енергетика – Сигурност на доставките	X	X	X	X	X
Опазване и подобряване на околната среда	X	X	X	X	X
Развитие на частния сектор, МСП			X	X	X
Развитие на инфраструктурата, включително разширяване на ТЕМ		X	X	X	X
Предприсъединителна подкрепа				X	
Подкрепа на присъствието на ЕС (ПЧИ, трансфер на технологии и ноу-хай)	X				

В рамките на мандата, през 2007 г. кредитирането за **енергетиката** представляваше 13 % от общия размер предоставени заеми. ЕИБ финансира инвестиции в отрасъла в Египет (два електрогенериращи блока с комбиниран цикъл, използващи за гориво природен газ), Мароко (проекти за ВЕЦ), Босна и Херцеговина (рехабилитация на ВЕЦ и разпределителни съоръжения) и Южна Африка (изграждане на електропреносни връзки за високо напрежение).

Общо 938 млн. EUR или 25% от операциите на ЕИБ по финансиране в рамките на мандата допринесоха за постигането на основната цел на банката: настъчаване на **устойчиво екологосъобразно развитие** в държавите партньори. При държавите в предприсъединителен етап, финансираните проекти през 2007 г. в рамките на мандата възлязоха на 731 млн. EUR, което представлява 42% от общия размер предоставени в региона заеми, като средства бяха предоставени основно с цел опазване на околната среда,. Това бяха проекти, свързани с обществения превоз (Турция), както и проект в областта на възобновяемите енергии (Босна и Херцеговина). По отношение на водоснабдяването, в Средиземноморието бяха изплатени 120 млн. EUR за екологични проекти в Израел, по-специално за подобряване на околната среда и здравето чрез доставянето на безопасна питейна вода. Същата цел беше заложена и в проекта в Азия за разширяване и модернизиране на инфраструктурата за водоснабдяване и водоразпределение в региона на Манила, на стойност 60 млн. EUR, както и в друг проект в Латинска Америка за подобряване на хигиенните условия и околната среда в град Панама, на стойност 27 млн. EUR.

Кредитните линии в подкрепа на **развитието на частния сектор** представляваха 28 % от общия размер заеми, като най-голям дял беше предоставен в средиземноморския регион — Йордания, Ливан, Сирия и Тунис. Кредитните линии в подкрепа на МСП представляваха повече от половината от общия размер заеми, предоставени на средиземноморския регион през 2007 г. Държавите в предприсъединителен етап бяха втората по големина група бенефициери, като 40 % от общия размер заеми бяха предоставени на Босна и Херцеговина, Сърбия и Турция. Промишлеността и услугите бяха представени с по един проект съответно в Южна Африка за разширяване на завод

за плохи от дървесни частици и дървесни влакна и в Турция за засилване на научно-изследователския капацитет на страната. Делът на този комбиниран сектор в общия размер предоставени заеми възлизе на 11 %.

Делът на **транспортната инфраструктура**, обхващаща железопътната, пътната, пристанищната и градската транспортна инфраструктура, възлизе на около една трета от общия размер предоставени в рамките на мандата заеми през 2007 г.. По-голямата част (65 %) от заемите в транспортния сектор бяха предоставени на държавите в предприсъединителен етап — Турция, Сърбия, Босна и Херцеговина и Албания. Изграждането или модернизирането на железопътната инфраструктура пое 76 % от това финансиране в държавите в предприсъединителен етап, а останалите 24 % бяха насочени за развитието на свързани с ТЕМ транспортни артерии,. Рехабилитацията на пътните артерии, свързвани с приоритетните ТЕМ, представляваха цел и на първите заеми, предоставени на държавите от групата на Източните съседи Украйна и Република Молдова. С тези две операции, делът на финансираното разширяване на транспортните ТЕМ възлизе на 34 % от общия размер предоставени заеми в областта на транспорта. Още два транспортни проекта бяха финансиирани в рамките на мандата в Мароко (изграждане на отсечка платена магистрала) и Уругвай (разширяване на частния терминал за контейнери на пристанището на Монтевидео). Секторът на **телекомуникациите** получи 8 % от общия размер заеми, като бяха финансиирани два проекта в Латинска Америка. Проектът в Перу обхваща закупуването и инсталирането на системи за доставка на телефония, високоскоростна връзка с Интернет, пренос на данни, платена кабелна и сателитна телевизия, както и услуги посредством мрежи VSAT. Проектът в Бразилия касае инсталирането, пускането в експлоатация и стопанисването на наложена (върху основната) GSM мрежа с оглед преминаването от стандарт CDMA към GSM.

Регионът АЛА е най-значимият сред развиващите се държави получател на **преки чуждестранни инвестиции** (ПЧИ) от ЕС. Така съобразно параметрите на мандатите за региона, по-голямата част от финансирането от страна на ЕИБ досега подкрепяше присъствието на ЕС посредством ПЧИ.

ЕИБ оценява добавената стойност от операциите си въз основа на структура, изградена на следните три стълба⁶:

Стълб 1 — съгласуваност с и принос към целите на политиките на ЕС;

Стълб 2 — качество и икономическа жизнеспособност на проекта; и

Стълб 3 — финансов и нефинансов принос на ЕИБ към проекта.

Всяка отделна операция по финансиране се оценява по тази структура с използването на набор от съответни показатели. ЕИБ оцени като съгласувани в значителна степен със и със значителен принос към целите и приоритетите на мандата 84 % от подписаните през 2007 г. по силата на мандата операции. Това се изразява във „висока“ оценка по стълб 1. Делът на „високо“ оценените по стълб 2 проекти възлизе на 39%; „средна“ оценка получиха 55 % от тях. По стълб 3 81 % от проектите бяха оценени като ползвавщи се от „висок“ принос на ЕИБ, а 16 % — от „среден“.

3.3.4. Сътрудничество с Европейската комисия

В Решение 2006/1016/EО на Съвета Комисията и ЕИБ се приканват да засилят съгласуваността на действията на банката с политиките на ЕС, главно посредством

⁶ Вж. също част 2.6—2.8 на приложението.

редовен и систематичен диалог, както и ранни консултации по политики, стратегии и потенциални общи проекти. За тази цел, на 26 май 2008 г. ЕИБ и Комисията подписаха специален Меморандум за разбирателство (MP), в който се определят редът и условията на това засилено сътрудничество.

С оглед засилването на съгласуваността на цялостната подкрепа на ЕС в регионите, обхванати от мандата за външно кредитиране, се проучват начини за съчетаване, където е уместно, на предлаганото от ЕИБ финансиране с бюджетните ресурси на ЕС посредством, сред останалите възможности, Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП), Европейския инструмент за добросъседство и партньорство, а за Южна Африка — посредством Инструмента за развитие и сътрудничество.

По отношение на средиземноморския регион, с оглед засилване на финансовата подкрепа, която ЕИБ предоставя от собствените си ресурси, банката управлява бюджетни средства на ЕС в следните три области: техническа подкрепа, рисков капитал и лихвени субсидии при някои заеми на ЕИБ, както е посочено в част 2.11 от приложението.

Освен това, Комисията и ЕИБ си сътрудничили при въвеждането на механизма за инвестиране на ЕС в рамките на политиката на добросъседство, който ще мобилизира допълнително финансиране за инфраструктурни проекти — главно в енергетиката, транспорта и опазването на околната среда, в целия регион, обхванат от тази политика, чрез предоставянето на безвъзмездни средства за кредитните операции на ЕИБ и другите публични финансни институции на ЕС. Тясно сътрудничество между комисията и ЕИБ се осъществява и в контекста на финансовите инструменти на ЕС в подкрепа на Западните балкани по ИПП.

3.3.5. Сътрудничество с други международни финансови институции (МФИ)

През 2007 г. ЕИБ активно продължи политиката си за насърчаване на ефективността на операциите си чрез още по-засилено и разгърнато оперативно сътрудничество с други МФИ.

Подписаното в края на 2006 г. Тристранно споразумение между Комисията, Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и ЕИБ за координирани оперативни действия в Източна Европа, Южен Кавказ, Русия и Централна Азия започна да се въвежда през 2007 г. при тесен диалог между трите институции и проучването на възможни общи проекти. ЕИБ и ЕБВР тясно си сътрудничат и в други инициативи и партньорства (например инициативата за техническа помощ в рамките на регионалната политика на ЕС „JASPERS” – Съвместна помощ за подкрепа на проекти в европейските региони).

Освен това, през 2007 г. ЕИБ започна официално сътрудничество с други МФИ в областта на опазването на околната среда, създавайки: „Multilateral Carbon Credit Fund” с ЕБВР, „Carbon Fund for Europe” със Световната банка и „Carbon Program” с Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW). И накрая, като пряк резултат от продължаващото сътрудничество между ЕИБ и три водещи европейски национални финансни институции (Instituto de Crédito Oficial, KfW и Северната инвестиционна банка (Nordic Investment Bank – NIB)) в областта на изменението на климата, на форума на ЕИБ в Любляна през 2007 г. беше създаден фондът „Post-2012 Carbon Credit Fund”.

ЕИБ, ЕБВР, Банката за развитие на Съвета на Европа (БРСЕ), Северната инвестиционна банка и Северната финансова корпорация в областта на околната среда (Nordic Environment Finance Corporation) потвърдиха ангажимента си да съблюдават Европейските принципи за околната среда, широко подкрепяни от Комисията.

Други подробности са посочени в част 2.9. от приложението.

4. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА КРЕДИТИРАНЕТО ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Кредитните операции имат въздействие върху бюджета на Съюза, когато те са придружени от гаранции на Общността, лихвени субсидии или специални условия, сравними с операции, при които се поема рисък от страна на кредитора.

4.1. Бюджетни гаранции

На 22 декември 2004 г. Съветът взе решение да измени Решение 2000/24/EO с цел да се отчете разширяването на ЕС и Европейската политика за добросъседство (Решение 2005/47/EO на Съвета)⁷.

Гаранцията на Общността е ограничена до 65 % от общия размер на предоставените кредити плюс всички свързани с тях суми (спрямо 70 % при Общия мандат за 1997—2000 г.). Освен това, на 22 декември 2004 г. Съветът предостави гаранция на Общността на ЕИБ срещу загуби при кредити за някои видове проекти в Русия, Украйна, Република Молдова и Беларус (Решение 2005/48/EO)⁸. Общият таван за предоставените кредити е 500 млн. EUR и ЕИБ се ползва от извънредна гаранция на Общността с покритие 100 %.

Гарантирианият период на кредитиране изтече на 31 януари 2007 г., но беше автоматично продължен с шест месеца, тъй като кредитните тавани не бяха достигнати до тази дата.

През 2007 г. (последната година от Общия мандат за 2000—2006 г.) ЕИБ подписа кредити на обща стойност 1 595 млн. EUR, с което общият размер на кредитирането през този мандат (20 060 млн. EUR⁹) достигна 19 587 млн. EUR или 98 % от тавана.

Подробности, свързани с предоставените гаранции, са дадени в шестмесечния доклад на Комисията относно гаранциите, покрити от общия бюджет¹⁰.

На 19 декември 2006 г. Съветът предостави гаранция от Общността на ЕИБ в случай на загуби по заеми и гаранции по заеми за проекти, осъществявани извън Общността (Решение 2006/1016/EO)¹¹. Гаранциите на Общността са ограничени до 65 % от общия размер на изплатените кредити и предоставените гаранции минус погашенията плюс всички свързани с тях суми. Максималният таван за операции на ЕИБ по финансиране, осъществени в рамките на този мандат през 2007—2013 г., е 27 800 млн. EUR, като той се състои от основен таван от 25 800 млн. EUR и факултативен мандат от 2 000 млн. EUR, за чието активиране ще се вземе решение от Съвета въз основа на резултатите от междинния преглед през 2010 г. В рамките на този мандат, през 2007 г. подписаните кредити достигнаха 1 898 млн. EUR (вж. част 2.3 и таблицата в част 2.4 от приложението).

4.2. Други дейности

Лихвени субсидии бяха предоставени при някои програми на Общността, както в рамките на ЕС, така и извън него. Повечето от тези програми вече са завършени и

⁷ OB L 21, 25.1.2005 г., стр. 9.

⁸ OB L 21, 25.1.2005 г., стр. 11.

⁹ Кумулативен размер на кредитите, без да се включват анулираните от тях (включително програмата „TERRA” и Специалната програма за действие в полза на Турция).

¹⁰ COM(2007) 66 и SEC(2007) 241.

¹¹ OB L 414, 30.12.2006 г., стр. 95.

нямат никакво отражение върху бюджетните разходи. В таблица 2.19 са посочени програмите, които все още не са приключили, както и размерът на платените лихвени субсидии през разглежданите години.

Както е подробно описано в част 2.11 на приложението, през 2007 г. ЕИБ подписа седем операции с рисков капитал в рамките на бюджета на програма „MEDA”, като общите задължения достигнаха 46,5 млн. EUR, както и 24 операции по техническа помощ на обща стойност 17,5 млн. EUR.